

Nyhedsbrev, SN 162, April 2021

Foreningen Svend Gønge

Stiftet onsdag den 12. juni 2008
Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Svinøvej 42,
4750 Lundby
Tlf.: 4074 1870

Skriv til formanden:
jens@hallqvist.dk

Hjemmesiden:
www.svend-goenge.dk

Bente v. d. Weiden
Facebook administrator:

Bestyrelse:

Formand:
Jens Hallqvist

Næstformand:
Ole Ib Hansen

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Øvrige bestyrelsesmed-
lemmer:
Per Alstrøm
Gunnar Stobbe
Ingegerd Riis
John Gravesen
webmaster

Redaktion på SN:
Jens Beck.

Skriv til SN:
svendgoengepoulsen@gmail.com

Hjertelig velkommen i FSG.

Det er med en stor fornøjelse, at vi kan
sige velkommen til vort nyeste medlem i
Foreningen Svend Gønge.

8 årige V.A.S. som bor i Brandelev/Næstved området.
Vi håber naturligvis alle, at du må få rigtig mange gode og spændende oplevelser i
vort fællesskab.

Holstebro Dagblad.

Vestjysk Tidende for Politik, Handelsefterretninger, Bekjendtgørelser m. v.

Udgivet af M. Berg. Redigeret af Thomas Nielsen og Enevold Sørensen. Ansvarlig Redaktør: Enevold Sørensen. Trykt i „Kolding Folkeblad Bogtrykkeri i Kolding.
Udgaaer 4 Gange ugentlig. Koster 2 Kr. hvert Fjerdingsar foruden Postpengene. Kan bestilles paa alle Postkontorer og Brevenslægesteder samt paa Bladets Kontor i Holstebro

Nr. 121.

Torsdag den 28. Maj 1898.

16. Aarg.

Nedenstående artikel var i samme uge at læse i Roskilde Dagblad og Bornholms Tidende. John Gravesen har fundet artiklen frem, samt "oversat" fra gotisk skrift til latinske bogstaver.

Carit Etlar.

Et Besøg hos den gamle Digter.

Ude i Gjentofte ligger den gamle Digtters Villa bag en af de største og smukkeste Kæmpehøje, vi har i Landet. Og her kan man, naar Sol gaar ned, se den gamle Digtters høje, kraftige Skikkelse tegne sig mod Aftenhimlen, medens han ser ud over Skov og Land, over Villaer og Gaarde og Hytternes Straatag, over alle de hjem, som skylder ham saa mangen en munter og stemningsfuld Time.

Jeg tager herud en sollys, fejende frisk Majdag. Digterens fire, store Hunde tager imod en, saa snart man har sat sin Fod paa Etlar'sk Grund. Og naar man saa er kommen inden for Døren, faar man strax et varmt og hjærteligt Velkommen af den gamle Digter og hans Hustru.

Naar man kjender ham fra Portrætter og Gjengivelser, bliver man overrasket ved at se ham. Thi man møder med Indtrykket af, at han er mørk, tung og barsk, og saa er han i alle Retninger lige det modsatte. Han er lys, munter og spøgefuld.

"Ja", siger han, "herude boer nu den gamle Carit Etlar. Hukom-

melsen er det lidt Snavs med, men Humøret har ikke faaet revner ...” Og saa viser han, at Hukommelsen helt bag ikke er saa ilde, da han er proppet med Historier fra sit lange Liv.

Vi taler om hans Produktion, og jeg spørger ham da, om han ikke selv vil dramatisere sin ”Gøngenhøvding”, da den Dramatisering, der findes, i mere end en Henseende er lovlig tynd.

”Jo”, siger han med et kjærligt Blik til sin Hustru, – ”jo, vi har netop i den forløbne Vinter været i Færd dermed. Det var for Resten en morsom Historie med den første Dramatisering. En Dag kommer Brun ved Folketeatret hen til mig og siger paa sit syngende Maal: I Morgen skal du i Folketeatret! Der har du to Billetter!

Hvad skal der da spilles? – spørger jeg.

Gøngenhøvdingen!

Hvad er det for en Gøngenhøvding? Jeg troede ikke, at der var nogen anden Gøngenhøvding end min? Det er justement ogsaa den, jeg har dramatiseret, og den er bra’ – sagde Brun.

Saa nøje tog man det den Gang med den litterære Ejendomsret. Lidt bedre – om end ikke meget – er Tiderne dog nu!

Saa falder Samtalen paa Heden og Taterne. Da glider der et Skær af Vemod over Digterens Ansigt.

”Ja, nu er det snart længe siden, jeg var paa Heden ... Og Taterne – de er borte, disse store, gode, bundfede Børn. Der var ikke en ond Blodsdraabe i dem. Det vil sige, der var naturligvis Forskjel: Der var saaledes en gammel Taterkvind, Kirsten River hed hun, det var den værste Tyvekvind, jeg har kjendt. Men Kræfter var der i hende. Den ene Dag fødte hun et Barn i en Vejgrøft, den næste tumlede hun sig ved Vorbasse Marked ... Nej, Taterne de findes kun nu i Bøgerne. Og Heden selv forsvinder jo ogsaa nu. Man planter derovre, men det er smukt og stort at vinde nyt Land paa den Maade.

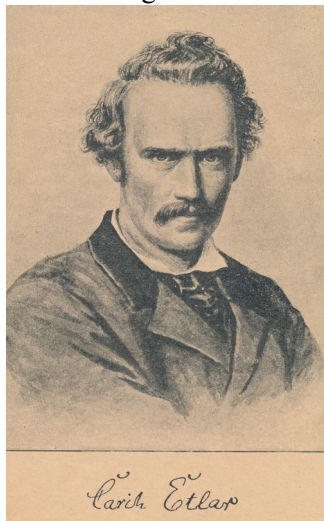
Det faldt mig ind, at den gamle Digter ogsaa selv saaledes havde vundet nyt Land. Hans Bøger var komne ind i Hytter, hvor man ellers ikke kjendte noget til de Skatte, vor Litteratur ejer. Og her var man kommen til at holde af Carit Etlar, thi hans Fortællinger forstod man; lo han, lo man med, og blev han sørgmodig, smittede hans Sørgmodighed. Og saaledes fik man Smag for at læse. Disse Bøger var ikke alene noget for dem, som ikke havde andet at tage sig til; de var en Forfriskning i Fritiden, de fyldte en med allehaande fremmede stærke Drømme og Forhaabninger under Arbejdet.

”Er det virkelig sandt”, spørger jeg, ”at De har skrevet den skrækkelige Vise Den blege Maane rædsomt lyste – hen over Dødens Hvilested – ?”

”Skrækkelig – kalder De mit Mesterværk skrækkelig?” – siger Carit Etlar med en skjælmsk Mine.

”Jeg synes, den er storartet. Og jeg vil dog for Resten sige Dem, at jeg fik 24 Skilling i Honorar for den. Det er ikke alle Forfattere, der har faaet saa meget for et udødeligt Digt”.

”Ja, hvem skulde tro det” – indskyder Fru Brosbøll – ”Visen sælges den Dag i Dag. Vi kom for et par Dage siden igennem Lille Kongensgade, og vi saa da til vor udelte Fornøjelse i en Visehandlers Vindue den blege Maaned rædsomt lyse”.

”Jeg blev dybt rørt”, forsikrede Carit Etlar, ”og jeg gik ind og købte alle de Exemplarer, Manden havde. Men jeg har for Resten skrevet en, der er endnu bedre. Det var om en grusom Slagter i Marokko, som slagtede Børn og unge Kvinder og solgte deres Kjød. Den var aldeles uimodstaelig. Folk græd, som de var piskede, naar de hørte den Vise, men den fik jeg ogsaa en Rigsdaler for.”

Man keder sig ikke, naar man er i Selskab med Carit Etlar. Alvor og Gammen vexler i smuk Forening. Han fortæller livligt og med Varme – med en Skjælm i Øjet. Man skal ikke altid stole fuldt og fast paa, at den Skjælm ikke smutter frem og narrer en.

Og som man sidder og passiarer med den Mand og ser ham ind i hans kønne, livlige Øjne, forstaar man, hvorfor hans Bøger er blevne saa folkekjære derhjemme. Det er ikke alene, fordi Etlar er en genial Fortæller, men der er, fordi han er saa ægte dansk, – dansk i sit Vemod og dansk i

sit Humør, og først og sidst dansk i sit milde, kærlige Sindelag. Det er noget af det bedste ved os danske, at vi er mildt dømmende. Jeg ved nok, at der er Undtagelser, men jeg tror dog, at Reglen er den, at vi hellere tilgiver end fordømmer, og i ethvert Fald beundrer vi dem, som søger at forstaa i Stedet for at sparke.

Carit Etlar har et mildt Øje, – han har haft det til Taterne, og han har haft det til saa mange andre, som var komne i en skæv Stilling til Samfundet. Hvor mange af hans mest vellykkede Skikkelser er ikke saadanne, som er komne paa tværs af alle andre. Han forklarer disse Stedbørn, han viser os det gode, det stærke hos dem.

Og vi holder af dem, som vi holder af ham.

Dernæst er han en ukunstlet, jævn Friluftsnatur. Her sidder jeg, der for kort Tid siden kom som en vildfremmed ind ad Døren, i den hyggeligste Samtale med den Mand og har en Følelse af, at jeg har kjendt ham i mange Aar.

”Der bliver jo gjort en Del Stads af mig nu”, siger han. ”Stadsen bryder jeg mig ikke om, men jeg føler mig saa taknemlig – saa taknemlig, fordi jeg ser, at jeg har vundet mig saa mange Venner. Det gjør én saa godt, naar man er bleven gammel, da at mærke, at ens Liv ikke leved forgjæves, men at man har haft Lykke til at blive og virke noget for sit Land.”

De fire prægtige, store Hunde har i Anledning af, at her er fremmede, faaet lov til at komme ind. De ligger foran ham.

”Det er en trofast Garde”, siger han.

Hans Hustru, der har skrevet flere selvstændige Bøger, saaledes den fortræffelige Bog om ”Savonarola”, er ham en god Kammerat paa hans gamle Dage. Det er hende, som har skrevet ”Minder”, det er hende, som hjælper ham med Dramatiseringen, – ”og hun hjælper mig saamænd ogsaa ellers”, tilføjer han –, ”naar Hukommelsen klikker, maa hun gjøre Tjeneste som Lexikon. Men det er et storartet Lexikon ...”

Langt om længe siger jeg Farvel til det elskværdige Digterpar. ”En Ting maa De love mig”, siger Carit Etlar tilsidst, ”De maa endelig ikke skrive noget om mig i Aviserne. Der er skrevet saa meget om mig i den sidste Tid, og jeg fortjener det ikke.”

Det vil jeg imidlertid ikke love, thi netop det store Publikum, det som læser Aviserne, det er ogsaa Carit Etlars Publikum, og det vilde dog maaske netop i Aar sætte Pris paa at læse denne lille, fordringsløse Artikel om dets egen Digter. Og da jeg staar nede ved Gjentofte Station og ser op mod Villaen, som ligger hvid og statelig bag Kæmpehøjen, siger jeg til mig selv: Nej, det nytter ikke. Han skal alligevel i Avisen.

Og nu er han her.
Mj.

Lad os prøve igen...

Måske er der blandt vore mange medlemmer nogle håndværkere, som kunne tænke sig lidt brugte materialer? Måske over i købet til et privat gøngehus.

Er der interesse kan man kontakte:

Gunnar Stobbe, 6131 8220

Gøngemarked 2021

Efter lempelse af forsamlingsreglerne i forhold til Covid 19 har Gøngemarkedets Koordinationsudvalg holdt møde. Her blev det besluttet at fortsætte/genoptage planlægningen af Gøngemarked 2021, som det nu findes realistisk at kunne afholde - og med håb om, at der ikke siden kommer betydende stramninger af Corona-reglerne.

Vi arbejder på at gennemføre **Gøngemarked 2021** som annonceret den 21-22. august = lørdag-søndag i uge 33.

Derfor følgende:

Friske kræfter efterlyses

Havde du det dejligt til Gøngemarkedet? Var det super hyggeligt? Nød dine børn markedets børneland, snobrøds-bageri mv.? Vil du være med til, at vi får rigtig mange nye Gøngemarkeder??

Hvis du siger ja til et par af disse spørgsmål, så vil vi gerne invitere dig til at være med. Vi kan fortælle dig, hvad vi synes gik rigtig god og måske rigtig svært.

Og så efterlyser vi BØRNEFAMILIER og FOLK under 50 til at være med til at tilrettelægge de næste Gøngemarkeder. (Hvis du er over 60 er du også velkommen - ingen tvivl om det!).

Vi har brug for nyt blod, unge mennesker, forældre, børnefamilier, singler med gode ideer, førtidspensionister og selvfølgelig også andre pensionister.

For vi vil så gerne have, at Gøngemarkedet bliver ved i mange år fremover.

Vi efterlyser folk, der har lyst til bare at være med. Måske ikke hele året - måske bare til selve Gøngemarkedet? dvs. i en overskuelig, kort periode - fra forår til august - når der er Gøngemarked!

Vi efterlyser:

* Folk, som har lyst til at være i grillen, i en bod med grønt og frugt, i en bod med kaffe og kage, i en suppebod, i en saftvandsbod.

* Folk, som har lyst til at arbejde med PR - annoncer, skriverier på Facebook, kontakt til pressen osv.

* Folk, som simpelthen bare har lyst til at være med. Vil du være soldat og være med til at besejre Svensken?? Vil du være med til at spille "Gøngeteater", eller vil du hellere bage kager eller sælge snobrød og pølsehorn, is eller æbler?

Henvendelse kan ske til:

Markedskoordinator Steen Nielsen, mobil: 6126 7217, mail: Goengemarked@svend-goenge.dk